

A. TARI

HEHTI KRANT

XIII
AASTAKAIK

NR. 4

JANUAR
1934

Gaidide esimene suurlager.

15—25. VII. 33. peeti Narva-Jõesuus I. Üleriiklik Gaidide Suurlaager. Laagri vanemaks oli Eesti Gaidide peavanem pr. E. Hünerson, laagri juhiks gdr. E. Karik, Tallinnast. Üle riigi oli laagri kogunenud 137 gaidi ühes juhtidega, et veeta kaunid suvepäevad ühise perena, taotledes koos ühiseid suuri eesmärke, seades üles uusi teid sihtide saavutamiseks. Juhid asusid laagri kolm päeva enne gaide, et tutvuneda gaid-liikumise praeguse olukorraga üle riigi, et arutada omi muresid. Laagri kestel arutati järgmisi teeme: Gaidi I. raudne seadus; kas gaidlus väärib seltskonna toetust?; Jumaluse küsimus; spordist; laagri ehitamine ja korraldamine; suvirühma tegevuse korraldamine ja paljud teisi kohaltekkinud probleeme ja küsimusi.

Suures telk-linnas oldi varahommikust hilisõhtuni agaralt tegevuses — pidid ju laagrisviibijad terve oma „linna“ ise ehitama ja korra hoidma. Laagrilased olid jaotet kuude rühma: keetjad, veeandjad, puukandjad, sanitarid, korrapidajad. Laagri tööpäev algas hommiku kell 7 ja kestis õhtu kella 11-ni. Äratuvilele kell 7 järgnes veerandtunniline võimlemine, siis pesemine, eine, koristamine, telkide kui ka gaidide eneste ülevaatus, diskussioon, suplemine, mängud, referaadid, päevaküsimused, sportlised võistlused j.n.e. Kõik need protseduurid olid minutilise täpsusega arvestet (isegi söömaegade — neid oli tervelt neli? — algus ja lõpp) ja hilinejale malevale arvestati agaralt miinus-punkte. Neist aga püüti võimalikult hoiduda, kuna terve laagri-aeg oli vaid suur punktide võistlus. Punktide arvuga sai esikoha Tartu malev, teiseks tuli Rakvere, kuna kolmanda koha „tõi koju“ Tallinna maleva.

Päevase agara tegevuse lõpp-akkordiks olid igaõhtused lõkketuled mere-annal, mida korraldasid malevad järjekorras.

Saarelt — Püha rühmast.

Saare malevas skm. Harry Haameri rühm on paisunud üheks suuremaks malevas. Kuid seda ütlen kohe — Tartlastele me ei andesta — võtsid meilt Harry — nagu oleks neil vähe häid juhte — ja kes on tunda saanud Harry'd —

see teab mis tähendab teda kaotada.

Praegu sammume tõusu teil — õpime eksame, külastame salku, mängime hundidega — süveneme skautlusesse.

Suurem vaev on laiemate hulkadega — kelledele on kole raske selgeks teha skautluse kasvatuslikku tähtsust — kui nad ei taha seda teada. On ju ümbruses palju surevaid tsevad, kes kõik neelaksid endasse need tugevad-terved elurõõmsad poisid — et saada uut elu endi närbutatesse soontesse. . . aga ei — meie sammume edasi rada — rada mida tunneme ja mis suubub avat merele.

Praegu rühmas liikmeid 50. Töötame kuue salgaga. Kaks Pühas — see rühma alusmüür, kaks Ilplas ja kaks Tõllustes.

Rühmajuhiks teist aastat II j. sk. Paul Laus, abi II j. sk. Vik. Lepik.

Rühm omab prima meeskonna ümbruses — harrastades kergejõustikku, meeskonnamänge ja veesporti. Neil aladel on rühmal hea nimi.

Rühmal on endal — tänu Harryle — raamatukogu — paat — ping-pong — koroon ja kümmekond muud mängu.

Rühma kodu asub Kiriklas — suures koguduse toas. Seinad ilustatud skautlikult — segi pühade piltidega, kõrvuti skaudi palved Jeesuse pildiga. . .

Pühade ajal korraldasime peo — skautliku eeskavaga — tutvustamiseks skautlust laiemale hulkele ja enda majandusliku külje kindlustamiseks.

Rühma juurde kuulub veel kaks hundide karja. Üks vanem Pühas 24 pojaga ja hundi II j. sk. Alp'iga ja teine Tõllustes hunt Ösv. Tullusega ja 23 pojaga. . .

Veel töötab siin gaidrühm — mingi imeteona Saarel — püsib visalt oma teel. Oli kord loidus, kuid nüüd keeb neis elu uue juhi, kohaliku õpetaja prl. „Ants“ Onno energilisel tegevusel.

Praegu suurem töö rühmas on I j. eksami õppimine — kus iga ala juhatav vastav vanem isik.

Jaa — me Püha skaudid oleme teadlikud skautluse väärtustes ja rakendame kogu enda jõu sellele — et oleks meiega rahul meie unustamata juht Harry — kui ta tuleb k o j u Pühasse. . .

— Skautlikke tervitusi kõigile — rohkesti aga Harry'le —

I Hiina Röövel Alp.

Järgmine „EESTI SKAUDI“ number ilmub vabariigi aastapäevaks.

Aasta 1933.

Aasta 1933!

Möödas ta!

Maas lamajat ei lööda. Kuid kas olekski põhjust lüüa?

Isiklikult arvan küll mitte — seks ei ole vähematki põhjust.

Nii palju kui võimalust oli jälgida meie skautluse möödunud tegevuse välja, — võime vaid rõõmu ja rahuldustundega vaadata tagasi möödunud aastat ning oma tänulikud pilgud pöörda Teavaisa poole. Ta on meid juhtinud ja meie tööd õnnistanud.

Üle riigi, meie juhtijaskond on täienenud — meie algatused nende kasvatamiseks kursuste ja koolide näol ehk küll kohalikus ulatuses on tagajärgi annud. Salga, rühma, maleva töö on süvenenud — lähemale saanud skautlusele. Meie skautlik tasapind võrreldes eelmiste aastatega on tõusnud — paarist malevas koguni iga teine skaut on II järgu skaut. Meie skaudi pere on kasvanud — oleme juurde võitnud vanu sõpru — olemas olevad on rohkem süvenend skautlisse töösse, ehkki veel mitte täiel määral ei või rahule jääda — kuid ometi teatud edusammud on pandiks, et sammume ses suhtes edu poole.

Meie svivine töö, laagrid, matkad on näidanud, et ka lugu oleme pidanud loodusest. Õnnestunud suuremad laagrid Lõuna Eestis ja Läänemaal kroonisid meie laagri hooaega. Mitmel pool õnnestunud kohalikud laagrid. Seltskonna järjest kasvav huvi skautluse vastu (massiline osavõtt meie laagritest, pidupäevadest jne.) tõendab seda, et skautlus ei ole mitte võõras laialdastele hulkadele.

Massiline osavõtt meie rahvuslikust suurettevõttest laulupeost korrapidajate ja rekordiline osavõtt spordipäevast, 15 Eesti skaudi edukas esinemine üleilmsel suurlaagris Gödöllös. Meeleolurikas Bi-Pii vastuvõtt pealinnas. Vaimustav aastakoosolek Tartus. Hästi õn-

nestunud Emadepäeva pidustused. — Vaeste perekondade abistamine — korjandustele kaasaitamisega ja jõulurõõmu viimine on sündmused, mis tähistavad meie möödunud aasta tegevust. Kui juurde lisada, et meie aegkiri „Eesti Skaut“ on jatkanud oma XIII-aastakäiku, on ilmunud „Juhi Hää!“ gaidide ja skautide laulik ja skautide album — siis kindlasti võime öelda, et skaudid aasta 1933-ga võivad täielikult rahule jääda.

Armsad skautvennad! Need on vaid kuivad read, mis siin teile silme ette manan — kuid eks olete igaüks ise teadlik — kui palju rõõmust säravaid silmi ja kui palju rõõmust tuksumaid südameid on selles töös kaasa elanud. Kui palju ilusaid päevi ja tunde sellega kaasa elatud, tunde ja päevi, mis eluks ajaks meelde jäävad ilusate mälestustena — ja ilusate ja häade kogemustena kord eluteel. Mu sõbrad skaudid ja juhid! Oleme rõõmsad, et oleme võinud ühe oma ilusama sihi ellu viia, „Skaut viib alatud töö lõpule.“ Need kuivad read — olgu mu sõbrad teile silmi ees — uuel algaval tegevusaastal — sama jõu ja tahtega asume uue kallale. Oleme noored. Ärgu leidku meis aset nukrus ega roidumus — taome rauda — kuni ta tuline — sirgume tublideks Eesti poisteks. Hetkelised pettumused ärgu heidutagu meid — need on vaid selleks ilma loodud, et inimesed neist saaksid uut hoogu, uut tahet saada paremaks, jõuda edule. Ükski võit ei tule raskusteta. Ja mida raskem seda huvitavam. Bi-Pii ühes raamatus ütleb, et meie ei soovi ükski sõuda vaikseis vetes — vaid meeldi seal, kus vetevool on kiire — kus on laineid — see on huvitavam. — Ja kas ei ole? Aasta algul sõuame igasse vette — mida raskem, seda vahvam. Seks jõudu ja skautlist üksmeelt.

Rich. Treu
Skautmaster.

SISU: Teateid. / Aasta 1933. / Skautliku kasvatuse põhijooni. / Aastakoosolek. / Sideerialaline väljaõpe. / Ärgpüks Villu. / Lõkketule III jutt. / Teateid.

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA PEASTAAP

TOIMETUS: Vastutav toimetaja: N. KANN. Tegevtoimetaja H. TARI.
Talitaja: R. ROOS.

Toimetuse liikmed: R. TREU, H. MICHELSON ja E. JÕGI.

TOIMETUSE JA TALITUSE AADRESS: Tallinn, Vabaduse 2.

Ilmub aastas 8 numbrit.

Aastakäik kr. 1.50.

Üksiknumber 20 senti.

Skautliku kasvatusese põhijooni.

(Ainevalik Baden Powell "Aids to Scoutmastership" järele.)

Skm. H. Michelson, Eesti skautluse juht.

Mis on skautlus või skautlik kasvatus? Meil on selle küsimuse vastamiseks tsiteeritud skautluse asutaja ning „isa“ lord Baden Powelli sõnu „skautlus on mäng“.

Skautlus on igatahes mäng, iialgi mitte mõni tume või raske teadus. Skautlus on elav, rõõmus mäng, kui teda võtta õiges valguses.

Ühtlasi ja tõeliselt on see aga kasvatus. Kasvatus mängu teel, kus kogu tegevus juhatakse noorte kätte nende huvide ja kalduvuste kohaselt ja seda kõike individuaalselt iga noore kalduvuse kohaselt.

Skautluse ülesanne on rahva kasvatusüsteemi määramine mängu kujul nii poissi kui tütarlastele.

Põhialused on mõlemile soole ühed, ainult üksikasjades on lahkumineku ja töökorralduses iseseisvus.

Skautlus on täienduseks kooli kasvatusel.

Uus ja kaugemaulatusega vaade paneb tähele tänapäeva ja tuleviku inimkonna vajadusi, mille järele tuleb rajada ning kohandada kasvatus, et kasvatada kodanikke, kes oma riigile oleksid tublid ja kasulikud ning alati võimalised ning valmis oma kohustusi kõige otstarbekohasemalt täitma, võimelised naeratusega üle saama eluraskustest.

Kui noore hing ihkab vabamat kohandamist vastavalt tema hingeelule, siis tuleb ka kasvatus selle järele kohandada, mis on tõelisem ja rajatud individuaal kasvatusprintsibile.

Skautlus — täiuslik kasvatus. Organisatsioonilt on skautlik organisatsioon täiuslikum noorte organisatsioon, kuna tema sisaldab kasvatuses viis osa, mis koolikasvatuses kas osaliselt või täielikult puuduvad:

Iseloom,
töötahe ja tööoskus,
tervis ja kehaline arenemine,
ligemisteenistus,
õnnelikkus (rõõmus meel).

I

Iseloom.

Elu edukuse mõttes on inimesele iseloom tähtsam, kui õpetus. Iseloomul

on kõrgem väärtus nii rahva kui üksiku inimese huvides. Õpetusi ja laialdasi teadmisi õpitakse koolis, iseloomu aga mitte kusagil.

Iseloomu ei õpita, iseloom saavutatakse ümbruse mõjust. Skautlus tahab noori juhtida ümbrusse nii, et noored ise enese huvide kihutusel õppida tahaksid, ainult siis võib areneda iseloom.

Miks skautlus toetub ainult individuaalsele treeningule, üksiku isiku kasvatusel?

Kuna see on ainuke tee, et tagajärgi saavutada.

Ka 1000 poissi korraga võime instruereida, kõva sõna, tõmbava meetodi või valju distsipliiniga. Kuid see pole kasvatus. See on pinnapealne ja ajutine, skaudi arenemine peab sündima aga sisemiselt, mis jätab kestva teadvuse.

Kasvatus on, mis iseloomu arendab ja teeb meheks.

Iseloomu moodustavateks omadusteks on:

austus, autunne, enesevalitsemine, omakasupüüdmatust, eneseusaldus, intelligents, elurõõm (huumor), tahtejõud. Neid mõisteid tahab skautlus arendada täiuslikult. Vahenditeks on väga rikkalik tegevusharude loetelu, millest siin olgu nimetatud:

skauditõotus, skaudiseadused laiemas mõttes, headteod, looduse uurimine, noorte kätte kergemate ülesannete usaldamine, laagrikord, tseremooniad, praktiline rivi (laagripraktikas, tule-tõrje harjut. jne.), loomadearmastus Fair Play, ujumine, elupäästmine, esimene abi, lager, jälgede lugemine, teateteenistus, signaliseerimine, käsitöö, tööharjutusi, pioneeri harjutusi, mängud looduses, võimlemine, terviseõpetus.

Näitena, intelligentsi omandamine omakorda näeks tegevuskavas ette:

tähelepanu, järeldamise, terve isiksuse, jälgimise, märkide lugemise, teeleidmise kaardi abil, teemärgid, kauguste ja kõrguste määramise, kaardilugemise, signaliseerimise, samariitlase. päevauudiste (ajakirjan.), näitleja j.t. võimeid.

Kokkuvõttes, skautlus oma tegevuses annab noorele hea ümbruse, mis kindlustab vaba ja õige iseloomu kujundamise, millel tegelikus elus võrratu tähtsus.

II

Töötähe ja tööoskus.

Skautlus pakub poisile kõige lihtsaimad elulisi oskusi, mille najal igaks leiab tee, millisel võib edasi areneda vanemas poisi eas eluliseks teenistuseks.

Eestkätt annab skautlus poisile hulga kõlbli omadusi, et saada vastuvõtlikuks töö vastu.

Enesevalitsemine, tahe, energia, autunne, osavus, leidlikkus ja hea tervis on olulised eeltingimused.

Enesevalitsemisele (sõnakuulmine, kokkuhoid, kainus, hea tuju, julgus, meelekindlus) viivad poisi metsaelu ja laagrikombed, laagrikord, distsipliin skautlike „rivi“ harjutuste juures (tuletõrje, laagrikäru, sillaehit.), kõik mängud mis heas meeolus ja reeglipäraselt teostuvad. Skaudiseadused, raudsed seadused — mittesuitsetamine.

Tegevustähte ja oskuse (aunhus tervis leidlikkus, käsitöö s. o. — töörõõm) loovad erialakatsed, laagri-leidlikkus pioneeri ala, käsitöö.

Parimaks poiste tööle virgutuseks on laagrijuhatus, pioneeriala laiemas mõttes.

III

Tervis ja kehaline arenemine.

Harilik kooli kasvatusüsteem on järjestatud — teadmised, tervis, iseloom.

Skautluse kasvatusüsteemi järjestus on:

- 1) iseloom,
- 2) tervis,
- 3) teadmised.

Seda osaliselt küll sellepärast, et teadmisi õpitakse koolis isegi ja võimaliku oleks skautlust muidu rakendada noorte huvidele vastavalt vabal ajal. Kuid kumb järjestus annab eluvõitluseks paremaid eeldusi?

Skautluse suur ülesanne on, õpetada noortele õige tee oma jõu ja tervise arendamiseks ja õpetada isiklikku vastutust oma tervise eest. Skaut tõstab üldhuvid esikohale, iga skaudi juht peab aga omaks ülesandeks rõhutada rahva sellele kasvatul. vajadusele, sest tervis on kandvamaid riigi alustused.

Kehaline kasvatus peab poisi vabastama kehalisest puudusest, mis takistavad üldist arenemist.

Kehaline kasvatus tuleb noortes viia harjumuseks.

Skautluse praktika sisaldab:

1) enesevalitsemise (parajus, karskus) seisukohalt mittesuitsetamist, parajust söömisel, lõunauinakus (laagriharjumus), nõõrimänge ja kõiki häid meeskonna mänge;

2) tahte (energia) — tervis, isiklik tervishoid kodus ja laagris, rõõmusmeel: ujuja, meriskautluse, põllumehe erialad, I järgu eksam praktikas, võimlemine, kergetõustik ja muud kehalised harjutused, signaliseerimine, aerutamine, isiklik puhtus, erilised mängud ja võistlused, enesekaitse.

Veel rohkem aga mõjub tervise ja kehalise arenemise täiuslikkusele tung vabasse loodusesse.

Baden Powell soovitat pikalt ja laialt palju vaba tegevust, vabast sportimist vabasse looduses, sest skautlus on metsade kool.

IV—V

Ligemisteenistus, õnnelikkus (rõõmusmeel).

See osa käsitab skautliku valmisoleku laiemat ja sügavat mõistet.

1) Aukartus, lojaalsus Jumala vastu ja teiste austamine, kohustusel ligemise vastu. Skaudi töötuse ja 3. seaduse mõistete rakendamine tege-likkuses.

2) Heategu, looduse tundma õppimine, skaudi väärne ülalpidamine.

3) Omakasupüüdmatu, rüütlikkus, lahkus, eneseohverdus, isamaarmastus, truuduse ja õigluse mõistete elluviimine.

Headteod, sõprus loomade vastu, esimene abi, elupäästmine, mäng, jälgimine, vaidluskoondised, „kohtustseenid“ ja isegi aukohtud, kuid siis ka ainult aumõiste tõstmiseks. Kontakti pidamine vanematega, rühmanematega.

Üldiselt kokkuvõttes:

skautlus on lõpmatu „mänguväli“ noortele, kus reeglipärasel mängutuhinas heast ümbrusest kasvab ja areneb iseloom, mis eluedukuseks tähtsaim.

Aastakoosolek.

Sügisel kui kohtud juhtidega, ikka esimene küsimus igal mehel keele peal: Kas sõidad ka? Küsimus „kuhu?“ osutub siin üleauruseks, see on juba enesest selge.

Tartus astub juhtide parlament kokku. Isegi kohalik töö just kui jääb soiku enne toda suurtsündmust, kuid kogemused on näidanud, et seda suurema hooga läheb pärast. Saadud vaimustus tiivustab energiliselt tööle asuma. Ja tõesti, senised aastakoosolekud just sellest seisukohast on oma ülendanud täitnud.

Mõningad katsetused, seal anda ka midagi õpetlikku n.n. referaatide näol, kas on äpardunud, või ebaõnnestunud. Üldiste ilusate lausetega kokku seatud referaat neil puhkel ei pääse mõjule ja vast peamiselt selle tõttu, et aastakoosolek ausa tööga on liiga ülekoormatud või jälle on leib tema koosseisust. On ju seal täiesti vilunud ja asjatundjaid — keda ei haara need ilusad sõnad — vähem vast neid — kes tõesti neid ilusaid sõnu vajaksid — kuid ei jõua kõike jälgida.

On ju igal südamel ka palju säärased asju, et kord aastas, kui kohtud teiste kaasvõitlejatega — tahaksid neid klaarida individuaalselt.

Sellest on juba varem juttu olnud, et puht n.n. „teaduslikke“ referaate tuleks piirata ja rohkem aega pühendada puht praktilistele küsimustele.

Õpetlik osa, seni kui meie ei ole veel jõudnud üleriikliku juhtide kooli-kursuse juurde, jäägu „Eesti Skaudi“ ja „Juhi Hääle“ ülesandeks.

See viga kordus jälle tänava. Ülekoormatus käis üle jõu. Näiteks, päris tavaline juht, et olla kõigea kontaktis pidi võtma osa masterite kogust, hundi-poegade, roverite ja meriskautide erikoosolekuist, siis maleva juhtide nõupidamine, siis sk. erakoosolek, ja lõpuks aastakoosolek ise ka kogu omas suuruses. Toonitan veel kord. Aastakoosolek muudetagu praktilisemaks, seni katsetatud „teaduse“ edasiarendamine sel' kujul jäägu ära. Haapsalu poisid pidagu seda silmas!

Millega aga möödunud aastakoosolekul veel rahule ei saanud jääda, oli aastakoosoleku eelne meeleolu „üllesse krüvimine“. Meie harilik asjaajamiskoosolek puhuti kunstlikult üllesse mingisuguseks ümber orienteerumise koosole-

kuks. Juba aastakoosoleku eel kohalikus ajalehes ilmus pikem vana korratud jutt — või katkend ühest aegkirjast. Aastakoosoleku päeval ilmutavas ajalehis seltsis veel rida säärased „suurnumbreid“ — küll kirjeldusis — küll ringküsimusis. Üliõpilasmajas hommiku-einel paljude skautjuhtide küsimus — mis siis õige lahti on? oli küll täiesti põhjendatud küsimus. Kuid lahti ei olnud midagi.

Korraldamise suhtes jääb viimaste aastakoosolekute au kindlasti veel Rakvere malevale. Rakveres oli kindel tunne, et skautjuhid on kokku tulnud skautide kodusse. Tartus jätsid ruumid külma mulje (skautlikust seisukohast). Eeltööd olid tehtud. Jaa! Palju vana-meel sõpru oli avamisel. Kuid mõneski asjas paistis just kui poolik — just kui kontakti puudus.

Võib olla tundus see ainult minul isiklikult — kuid luban endal seda, et üldistan seda ja ütlen, liiga palju kui va ametlikkust. Olen harjunud kaitsevates nägema säärased kuivi ametlikke numbrilisi korraldusi — mitte aga skautlikes eluvõttes.

Aastakoosolek ise. Kohal lugupeetud peavanem hr. minister N. Kann (esmakordselt aastakoosolekul skaudina s. o. vormis). Peastaabi ülem J. Hünerson, rektor Köpp, prof. rid Paldrock, Saral, Eisen, divül kindr. Reek, linnapea Luik j. t.

Hr. peavanema kõne sütitab ja vaimustab noori juba alul. Tugevad kiiduväljendused tihti katkestavad ta kõnet. Omas hoogsas kõnes hr. peavanem suudab noori tagasi tuua selle juurde, kuidas nad Tartu kokku sõitnud. Hommikune pettumus haihtub. Riigihümnis vägevate helide saatel on aastakoosolek avatud. Juhatusse valitakse skm. id Rich. Treu, E. Jõgi ja nsmk. Parmask. Sekretäriati terve rida noorem-mastereid.

Järgnevad aruanded. Peastaabi ülem, peastaabi aruandes tahab luua veel ajakirjanduslikku meeleolu, kuid see ei haara enam kedagi. Malevate aruannete juures oli ettekandmise aeg piiratud 5 m., mis tõesti on äärmiselt lühike aeg, mille tõttu, kui just ei tahtnud ettekandmist pooleli jätta, pidi ta maha vuristama. Paar malevat said küll veidi armuaega, kuid koosoleku juhataja stopperiga, kuri ilme näol, võttis neilgi isu ära. Peale mõningate tehniliste ümber-

korralduste peaks aruannete ettekandmise aega pikendatama. On ju aruanded need, kus kõige selgemini peegeldub skautlik töö ja tegevus. Temas peitub, sel juhul, kui teda korralikult saab ettekanda ja seedita, kahekordne mõte: Esiteks, ka teised saavad kuulda kuis mujal tehtud skautlikku tööd, ammutades sealt teadmisi ja uudiseid, mida rakendada oma töös. Siin üksi ei saa õppida väikesed malevad — suuremailt vaid sageli ka ümberpöörduvalt. Teiseks. Aruandele järgnev kriitika — loomulikult asjalik — viib kõigi tähelepanu tehtud vigadele ja puudustele, mis kindlasti on tulusaiks näpunäiteiks järgnevaiks tööks. Nii siis veel kord tulevikus suurem rõhk aruandele.

lisi näpunäiteid anda põhimääruse koostajaile.

Õhtul kell 10 kogunesid Toomemäele rover skautjuhid, et anda esimest roveri töötust. Tartu roverjuht S. Eber oli selleks palju teinud, et see esmakordne suursündmus roverperes jätkaks kõigile kõige mälestusrikkama meeoleolu. Kuna töötuse andmine on omaette peatükk — peatun selle juures kord pikemalt.

Samal ajal, kui roverid olid Toomel ja pärast omavahelises teelauas, korraldati teistel juhtidel omavaheline lõkke õhtu Treffneri ruumes — kus mitmed malevad esinesid huvitavate numbritega. Kuna kahjuks ei saanud sellest võtta

Aastakoosolekust osavõtjad. Keskel Peast. ülem J. Hünerson, prof. K. Saral, minist. N. Kann, rektor J. Köpp, koolinõunik J. Lang, dir. J. Välk, ins. R. Mitt ja hra Moks.

Aruannete ettekandmine tuli katkestada, kuna tunnikavas oli ettenähtud pildistamine — mis võttis kaunis tüki-kese aega — sest säärasit suurt massi ühele pildile paigutada nõuab vaeva ise-gi kõige vilunuimal fotomehel.

Pärast pildustamist järgnes aastakoosoleku peatrump — s.o. viidi kinno, kus demonstreeriti meie II suurlaagri filmi — mis igati hästi õnnestunud ja näis kõiki rahuldavat. Kinnominek sündis juba ise suure tseremoniaga. Üle paarisaja skautjuhi, esotsas hr. peavanemega tõmbas suurt tähelepanu jalutava publiku poolt, liiategi siis, kui skaudipoisid lasid kõlada rõõmsaid skaudi laule. Pärast lõunat läks siis aastakoosoleku päris töö lahti skm. E. Jõgi referaadiga „Hundipoeglus“ — sellele järgnes jumalateenistus ja siis masterite kogu. Viimases oli peamiselt sõelumisel meie uus põhimäärus. Asjalik ja elav sõnavõtt aitas palju kaasa, et suudeti palju olu-

osa, ei ole võimalik sellest pikemalt kirjutada.

Järgmine päev algas õige varakult. Kl. 8 h. oli juba malevate juhtide nõupidamine, hiljem hp., rov-sk. ja merisk. koosolekud. Kl. 12 p. algas alles aastakoosolek skm. N. Lippingu referaadiga. Pärast lõunavaheaga — mille aja sees peeti ka masterite kogu ja s-k. erakoosolek, tuli suur aastakoosolek, peatrump skm, H. Michelsoni ettekanne, mis ilmus eelmises „Eesti Skaudis“. Ettekandele järgnes elav sõnavõtt — kuid kahjuks — ainult üksikute poolt, kuna enamusest elas vaid kaasa, ja mõnele sõnavõtjale tormilist ovatsiooni korraldas — kuna teised — kuulasid vaikides — vast isegi muiates. Kuidas ka seda sõnavõtmist mõnelt poolt ei tõlgitsetud, rõhuv enamusest tunnistas ebaõigeks aastakoosoleku eelse meeoleolu loomise ja rõhuv enamusest tunnistas, et skautlus peab jääma. Ja see mõte, et j ä ä m e viidi üle riigi —

igasse skaudi südamesse — igasse skaudi kodusse ja et see „mõte“ läheks tegelikkusse ellu — tuleb vaid tööd, tulusat tööd teha. — Tööd jätkub meile kõigile, nii skautele kui teistele organisatsioonidele. — Meie väikesel kodumaal on palju, väga palju organiseerimata noori. Üks puha mida ka tulevik ei tooks, ei tohiks eluõigust saada soov — „organiseerida“ meid, kes on juba organiseeritud.

Peale otsuste vastuvõtmist kinnitati veel järgmine aastakoosoleku koht Haapsalu. Spordipäeva korraldavad Rakvere tublid poisid, kuna esimene üleriiklik roverskautide laager korraldatakse Viljandis.

Pühalik oli aastakoosoleku lõpp. Väike II järgu skaut luges juhtidele ette mehise häälega skaudi seadusi, millele järgnes vägev riigi hümn. Ametlikult lõpp. Kuid aega jäi veel üle, et võidi omavaheliselt koos skaudisõpradega kokku tulla ühiseks õhtuks, et jälgida ühe kui teise maleva ettekandeid. Noored oma leidlikkusega suutsid tihti esile kutsuda humooriküllast naeru. Narva metsa teater elab vist kriisi aega üle.

Viimase õhtu ettekanne — igatahes polnud see — mida eelmistel kordadel oleme suure huviga jälginud.

Kuna koolimaja saal oli ainult kl. 10-ni lubatud — oli väga raske lõppu teha. Suure vaevaga õnnestus see korraldajail — liiga ülev meeleolu oli, et lahkuda. Kuid tänaval automaatselt valmis rivi — ja vägevate ning vaimustavate lauludega skautjuhid tegid säärast paraadi, mida Tartu vast ennem pole kuulnud. Kui veel mainida, et „paraadi üldjuht oli Enn Saral“, siis on vist sellega kõik öeldud, ja paraadi kordaminek on väljaspool kahtlust. Kindlasti sõber Enn vist mäletas seda kõige kauem tegelikult — sest kui paraad lõppes polnud tal häält enam olemaski.

Skautjuhid, paraadist osavõtjad! Viige see vaimustus oma skautide keskele — siis võime kindlad olla — et see vaim ei pesitse mitte ükski meis osavõtjais — vaid igas Eesti skaudi rinnas.

Jällenägemiseni Haapsalus, tugev vaks käepigistus.

Teie kõikide sõber *Kollane — Rebane*.

Sideerialaline väljaõpe.

(3. järg.)

Eskm. A. Tari.

Isik, kes saadab sõnumit, nimetatakse saatjaks. Isik, kellele sõnum määratud, nimetatakse aadressaadiks. Sõnumit üleandev jaam nimetatakse lähtejaamaks, sõnumi vastuvõtja jaam — sihtjaamaks. Jaama, mis lähtejaamalt sõnumi vastu võtab sihtjaamale edasiandmiseks, nimetatakse vahetajaamaks.

Sidejaamaks nimetatakse kohta, kuhu on paigutatud mingisugune teadete edasitoimetamiseks määratud sidevahend.

Sidesõlmeks nimetatakse mitut liiki sidejaamade koondist.

Üleantavaid sõnumeid nimetatakse ül-diselt telegrammideks. Sidevahendite järele jaotakse telegramme: telegrammideks, telefonogrammideks, raadiogrammideks, helkgrammideks, lippgrammideks.

Teksti kaju järele telegrammid on: lahtised, šifreeritud ja lühendatud ehk kooditud. Telegramm on lahtine, kui tema sisu on arusaadav telegrammi keelt mõistjale. Telegramm on šifreeritud, kui tema tekst on nsendatud tähtede, või

numbritest gruppidega, mis on arusaadav ainult vastava võtme abil. Telegramm on lühendatud (kooditud), kui tema koosneb teksti lühendamise otstarbeks kokkuseatud tähegruppidest.

Sidejaama meeskond allub üksuse juhi poolt määratud jaama juhile, kes vastutab jaama korraliku ja kiire tööst, määrab kindlaks toimkonna signalistide järjekorra ja juhib isiklikult kiirete teadete üleandmist ning vastuvõtmist. On vastutav selle eest, et jaamal alati üks tagavara korrasolev sidevahend oleks, et tööloleva ülesütlemisel võiks viimast asendada kuni kordaseadmiseni uuega. Juhib isiklikult remonteerimist.

Telegrammid antakse üle saabumise järjekorras. Kiiretel telegrammidel on alati eesõigus teiste vähemtähtsate telegrammide hulgas. Isikute nimekirja, kellel on eesõigus saada telegramme väljaspool järjekorda kinnitab üksuse vanem. Telegrammidel märkusega „väga kiire“ on eesõigus kõigi teiste telegrammide ees. Eesõigustatud telegrammi saa-

bumisel alatud telegrammi üleandmist ei katkestata. Igasugust vastuvõetud telegrammi kätetoimetamist adressaatile toimetab jaama juht virgatsite abil, missuguseid igas jaamas vähemalt üks peab olema.

Erireeglid optilise signaliseerimise kohta.

Optiliste sidevahendite töökiirus on märksa vähem kui teiste tehniliste sidevahendite juures, kuid et igasugused sidevahendid hinnalt väga kallid, on nende muretsemine skautrühmadel ja isegi malevatel väga kulukas ja tuleb kogu väljaõpe peaaesjalikult läbi viia optiliste sidevahendite abil.

Saatejaamas signalist annab üle abi poolt etteõeldavat teksti. Signalisti abi loeb sõna ette, siis dikteerib seda tähtede kaupa signalistile, kuna signalist kogu aeg annab üle signaale pilk suunitud vastuvõtjale, et oleks võimalik tähele panna iga vastuvõtja poolt antud signaali.

Vastuvõttejaamas signalist loeb signaale, tarbekorral kasutades binoklit ja dikteerib iga vastuvõetud tähe ja numbri abile, kes need üles kirjutab.

Asudes määratud kohale, signalist, aparaadi seisangut aegajalt vähesel määral muutes, annab otsitava jaama väljakutset selle arvatavas suunas nii kaua, kuni otsitav jaam vastab oma väljakutsega. Kui jaam soovib astuda ühendusse ükskõik missuguse jaamaga, siis annab ta väljakutseks „CQ.“

Kui ühele ühenduse otsijatest või ühenduses olijatest tuli paistab halvasti, siis hakkab ta tule parandamist nõudma andes kindla rütmiga punktide rea (umbes 2 punkti sekundis); kiirendades punktide rütmile tule halvenemisel ja aeglustades punktide sagedust tule paranemisel. Kui tuli on hästi näha, annab jaam „t“ ja algusmärgi.

Märgates tule parandamisele kutsumise signaale, teine jaam nihutab oma aparaadi asendit horisontaalses ja vertikaalses suunas õige vähe ja annab „t“ seni, kuni järgneb signaal, et tuli paistab hästi.

Pärast tule parandamist lähtejaam annab

- sihtjaama väljakutse;
- märk „de“;
- oma väljakutse;
- „pw“ — palun võtta.

Sellele sihtjaam vastab „pa“ — palun anda.

Kui lähtejaamal midagi ei ole üle anda, siis annab ta „pw“ asemele üleandmise lõpumärgi, millele sihtjaam, kui temal midagi ei ole üle anda, vastab töölopu märgiga.

Telegrammi üleandmist ei tohi alata enne, kui otsitav jaam on annud nõusoleku vastuvõtuks.

Telegrammi üleandmiseks lähtejaam annab:

- algusmärgi
- aadress
- vahemärk
- tekst
- vahemärk
- allkiri
- üleandmise lõpumärk
- „pa“.

Kui jaamad töötavad väikese üksuse piirkonnas ja on pidevas ühenduses, siis jäetakse aadress ja allkiri ära.

Kõik optilised telegrammid antakse üle vaheldumisi.

Kui üleandmisel signalist teeb vea, siis annab ta vähemalt seitse punkti kiiresti üksteise järele ja kordab sõna, mille üleandmisel ta eksis ja jätkab üleandmist.

Üleandmine sünnib ainult ühe sõna või grupi kaupa. Harjutustel on soovitatav üleandmist toimetada ühe tähe kaupa. Kui sihtjaam on sõna või grupi vastu võtnud, annab ta tähe „e“, arusaamatuse korral vastab signaaliga „t“, katkestades selle signaali üleandmise. Lähtejaam kordab selle peale arusaamatuks jäänud sõna.

Kui mingisugusel põhjusel signalist on sunnitud katkestama üleandmise, annab ta signaali „as“.

Lühikeseks ajaks katkestatud tööd algab ta uuesti algusmärgusõnaga, millele sihtjaam vastab „pa“ ja kordab viimast täielikult vastuvõetud sõna. Lähtejaam jätkab üleandmist alates sõnaga, mis järgneb sihtjaamast korratud sõnale.

Kui jaama saabub telegramm märkusega „väga kiire“, siis katkestakse käsil oleva telegrammi üleandmine või vastuvõtmine signaaliga „t“, antakse „pw“ ja pärast „pa“ saamist antakse väga kiire telegramm edasi, mille järele jätkatakse katkestatud tööd.

Õõsi tuleb töötada helkparaatidel ainult kiirtevihi piiraja ekraaniga, missugune pannakse ette aparaadile pärast sideloomist. Tule parandamist toimitakse ettepanud ekraaniga.

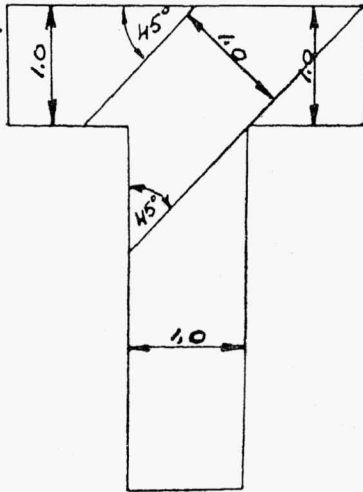
Kui telegramm on täielikult vastu võetud, annab sihtjaam kviitungiks „rrr.“

Siffreeritud telegrammide kordamist võib lähtejaam nõuda signaaliga „kr,“ mis antakse üleandmise lõpul pärast „pa“. Pärast seda sihtjaam kordab telegrammi teksti täielikult. Kui kordamisel lähtejaam leiab vea, või vahele jäänud märgi, katkestab lähtejaam kohe töö ja parandab vea, korrates teksti, alates viimasest õieti vastuvõetud grupist. Pärast seda sihtjaam annab „rrr“ ja jätkab kviitungi andmist.

Kui ei nõuta telegrammi kordamist ja sihtjaamal on telegramm üle anda, siis annab ta kviitungi järgmisel kuul: „rrrpw“.

Kui sihtjaamal ei ole telegrammi üleandmiseks, siis annab ta kviitungi järgmiselt: „rrr“ ja üleandmise lõpumärk.

Kui lähtejaamal ka ei ole midagi üle anda ja vastab töölopu-märgiga, siis sihtjaam annab töölopumärgi ja lõpetab töö. (Järgneb).

Ülesanne tuttavaile.

Andke oma tuttavaile järgmine huvitav ülesanne. Lõigake juuresoleva joonise järele paksemast joonteta paberist antud kujuline T. Siis lõigake see kääridega kahe lõikega nelja ossa, ning asetage saadud tükiid tuttava ette lauale uuesti kokkusäädmiseks. Parema ülesande saamiseks on soovitatav pehme pliiaatsiga joonise ette teha, siis välja lõigata ja pliiaatsi jäljed kustutada. Harilikult võtab selle ülesande lahendamise tublisti aega, eriti siis, kui osad hästi väljalõigatud, joonisel antud andmete järele ning üks osa tükkidest asuvad ühel — teised teisel küljel. Aga ka umbkaudu lõigatud tükkide koostamine võtab omajagu aega — olenevalt kokkusäädmise kombinimisvõimest. Kokkusäädmise kui ka selle pealtvaatamine on huvitavaks ajaviiteks seltskonnas.

Argpüks Villu.

Ainetel sk. J. Peterson.

I

„Ema! ära koputa! ei ole vaja! kõik läks mööda! Mul on parem!“ hüüdis väike kõhetu poiss, ema poole pöördes ambulatooriumi ukse ees. Aga ema koputas siiski ukse peale. — „Sisse!“ hüüdis teenija, neid paludes ühtlasi järjekorras oodata. Umbes kümne minuti pärast jõudis kord nende kätte ja nad sammusid kabinetti.

Arst arvas koige paremaks Villult hamba välja tõmmata. Seda kuuldes tabas Villut suur hirm. Kas siis tõesti tema lootus hambaarsti eest pääsemiseks täide ei lähe?

Juba laob arst kõiksugu tangisid ja orasid laua peale. — Nüüd on kõik otsas! Villu ei suuda enam hoiduda ja langeb minestusse.

„No Villu! Sul poleks tarvis olnud

sugugi minestusse langeda,“ ütles ema teel koju poole, pääle seda, kui hammas õnnelikult oli välja tõmmatud.

„Ma ei suuda verd näha ja sellepärast langesingi minestusse,“ vastas Villu. Tahtmine end ema silmade ees õigeks teha, sundis teda valetama.

Varsti jõudsid nad koju. Villu isa oli vaene puuraiuja. Hoolsa töö läbi oli ta siiski suutnud endale mäenõlvakule lihtsa, kuid koduse majakese ehitada.

Lõuna jõudis kätte. Ka Villu isa, pikk ärapäevitanud mees, tuli koju. Sõõgilaua ääres istudes küsis ta, kuidas Villul arsti juures läks. Ema seletas terve loo ära, ning nimetas ka, et arst olla soovitanud Villut verevaesuse pärast kuskile mere äärde paariks nädalaks kosuma saata. Seda kuuldes jäi isal leivapala kurku kinni. — „Kas ma

siis miljonär olen, et Villut mere äärde suvitama jõuan saata. Mul on palju hullemaid valusidki olnud, ega pole nendepärast päevagi puhkust võtnud.“

„Mul pole midagi vaja!“ vastas Villu ja lahkus toast.

„Ta on nõrk ja närviline,“ ütles ema, kui Villu ära oli läinud; „minu arvates tuleb see sellest, et ta väga palju töötab. Koolis kiidetakse teda alati. Arst ütles, et Villut kosutaks mereõhk kõige paremini. Kuid nähes, et meie vaesed oleme ja endile seda lubada ei või, soovitas ta Villule skaudiks hakata, ning sinna rühma astuda, kus ta poeg päälükus on. Siis avaneb Villul võimalus kahehädalisest suvilaagrist maksuta osa võtta.“

— „Kas maksuta?“ küsis puuraijuja imestades.

„Jah, maksuta. Olevat mingisugune asutus, kes vaesed skaute aitab. Peale selle on järgmine laager õige mere ligidal,“ vastas abikaasa.

„Aga millal hakkab laager?“

„Kahe nädala pärast.“

„Hea küll, homme päev võtan ma Villu kaasa ja kirjutan skaudiks.“

II

Järgmisel päeval, — kesknädalal, kutsus isa peale lõunasööki Villu oma juurde.

„Pane jope selga ja tule kaasa. Ma kirjutan sinu skaudiks,“ ütles isa.

„Isa, ma... ma palun!“ kogeles Villu kahvatades, „isa... mina... mina ei taha skaudiks... ma... kardan.“

„Kardad! Aga minu poeg ei tohi ju korta ega argpüks olla,“ vastas isa.

See mitmekordne argpüksiks nimetamine mõjus tuntuvalt Villu peale. Ta haaras jope ja läks isaga kaasa.

Ilusal rohelisel muruväljal mängisid mõnikümme skauti. Võis näha kõige mitmekesisemat tegevust. Ühed harjutasid lippudega signaliseerimist, mõned löid kõvas hoos jalgpalli, teised veetsid aega niisamuti, lauldes ja nalja heites.

Välja ääres asuvas majakeses asus Stallingtoni skautide staap. Paar poissi rüsesid samuti ukse lähedal, kui Villu ja tema isa väravast sisse astusid.

Kohe jooksis üks skautidest neile vastu ja päris viisakalt järele, millega neid aidata võiks. Kuulda saades, et nad päälükuga rääkida soovivad, kutsus ta kohe selle välja.

„Kas Teie poeg ka skaudiks soovib

hakata,“ küsis päalik peale sõbralikku teretamist.

„Ei tea just ütelda, et ta just seda tahab, kuid ma sooviks kindlasti, et ta seda teeks,“ vastas puuraijuja, „tal ei oleks ju raske skaut olla. Pealegi on ta hea õppija.“

„Pole viga! Varsti teeb ta skaudi eksami ning saab siis ka vormi. Nüüd aga tutvustan teda uute seltsimeestega.“

Varsti tundsid isa ja poeg sealviibivaid skaute ning nende tegevust.

See kõik meeldis vanale puuraijujale. „Peaks minu poeg ka nii osavaks ja tubliks poisiks saama,“ ütles ta päälükule, ise Villuga kojuteele asudes.

III

Skauudid valmistusid laagri elu vastu.

Ühed proovisid telki, katsudes seda võimalikult hästi ülesse panna. Teised vaatasid, kuidas küla sepp, endine sõdur, neile rauaplaadist laagri ahju valmistas. Kolmandad õppisid ujumise liigutusi kuival maal. Ühesõnaga, kõik olid töös.

Teadmine, et ta järgmisel päeval laagri läheb, piinas teda mõte emast lahkumise ja tema kaitsesest ilmajäämise pärast.

„Mu Jumal! Miks olen ma argpüks?“ — mõtles Villu kurvvalt teiste lõbusaid tempe vaadates.

Jõudis kätte viimaks suur päev, mida Stallingtoni skauudid ootasid kui pühade püha. See oli laagrisse mineku päev. Ainult Villu ei rõõmustanud — tal oli hirm emast lahkuda.

Siiski kaks nädalat skaudi elu olid teda õpetanud seal naeratama, kus ta kõige parema meelega oleks nutnud. Nüüd, kus lahkumise tund lähedal oli, katsus ta omale õige lõbusa näo ette teha.

Seljakott seljas ja tasku kirvega külje peal ning taskud kooke täis, mis ema küpsetatud oli — lahkus ta kõrgele tõstetud peaga.

IV

Laager oli suur. Seal viibisid ligi poolsada poissi. Ka Villu sai aru, et omasuguste seltskond polegi nii hirmus, kui ta kartis.

Ta võttis hea meelega kõikidest tödest osa: lõhkus puid, kaevas kraavi, aitas laagri ahju üles seada ja tuld teha — ja imestas ise, meeletuletades, et ta eile seda veel kartis.

Veel enam imestas ta, kui ta vaba-tahtlikult julges ööseks vahile jääda.

Soojades riietes, mida ta päälüki käest sai, tuli Villu kell 12 telgist välja.

Oli üsna pime, tugev tuul puhus ja kokkukuhjunud pilved töötasid järgmiseks päevaks halba ilma. Villu käis edasi tagasi, et mitte magama jääda.

Pimedusest ilmus äkki valge kogu, mis kiirelt ja vaiksest tema poole tuli.

— „K. k. . . es. . .“ algas Villu, kat-sudes hüüda, kuid kuulis vaevalt ise-enda häält. „Kes tuleb?“

Mingit vastust. Valge kogu tuli otse tema poole, kui oleks tal nõu olnud Villut jalust maha lüüa. Villu haaras värisedes valge kogu varukast kinni.

„Kes teie olete? Mis teil siin vaja on?“

Jällegi mingit vastust. Kogu liikus edasi Villut endaga kaasa tõmmates.

„Seisa!“ hüüdis Villu hirmuga.

Tema imestuseks jäi kogu seisma. Kui Villu talle otsa vaatas, nägi ta, et see üks skaut oli, kes õhtul liiga palju söönud oli ja nüüd unes jalutas. Ta võttis poisi käest kinni ja viis ta telki.

Möödus tund aega. Kõik oli vaikne, kuid äkki juhtis Villu tähelepanu oma peale midagi, mis tema poole liikus ja tal hakkas jälle hirm. See „midagi“ oli looma moodi, mis tema poole roo-mates tigidalt urises. Viis sammu Vil-lust eemal jäi ta seisma ja urises veel vihasemalt.

Villu süda kukkus saapa säärde. Hir-mu hüüe pidi ta huultelt kuuldavale tulema ja ta oli valmis ümber pöö-rama ning hirmsa eluka eest plehku pa-nema, kui ta äkki eluka avatud suust midagi kuulis, mis inimese naerule vä-ga sarnane oli. Siis tuli Villul meelde oma elektrilampi põlema süüdata ning ta nägi tuttavat nägu, mis temale otsa vaadates lõbusalt naeris. Üks skaut oli teda hirmutada tahtnud.

— „Siuu õnn, et sa naerma hakkasid,“ tähendas Villu tähtsalt, — „muidu oleks sa järgmisel minutil minu keppi oma seljas tundnud.“

— „Miks sa ei küsinud, kes tuleb?“ vastas see, — „poleks hea olnud lüüa mitteteades keda lööd!“

— „Ma olin liiga ehmatanud,“ naeris Villu, tundes, et niisugune tunnistus teda ei alanda.

V

Hommikul oli tugev torm.

— „Täna meres supelda ei või,“ üt-les hommikueine ajal Harry, rühma-

päälük ja arsti poeg, — „aga kui vihm üle jääb, võib jalutama minna.“

Sel päeval tuli laagri Harry noorem vend Richard. Villu tundis Richarti vastu suurt sümpaatiat. Ta näitas ja seletas talle kõik, mis laagris oli, ja seletas talle, kuidas nemad elavad.

— „Peab julge olema, see on kõige tähtsam,“ rääkis ta.

Peale lõunat mindi mere kaldale ja laeva silla juurde. Kõik läksid sillale, ainult Villu mitte — lained olid hirmus suured.

Läks mööda minutit kümme. Äkki kuulis Villu silla poolt praksumist ja nägi, et terve silla ots, kui mao saba edasi tagasi liikus.

Kõik, kes sillal olid, jooksid kaldale. Vaevalt olid kõik kaldal, kui silla ots mürinaga kokku langes ja aeglaselt vette vajus.

— „Kas kõik on siin?“ küsis sillavaht Harry käest, kes oma poisse luges.

— „Jah! vist kõik... kuid... ooda-ke... kus mu vend on? Kas keegi pole teda näinud? Ta oli ka sillal.“

Keegi ei vastanud ja Richardit pol-nud ka näha.

Sillal aga, kus pragu tekkis, ilmus üks must täpp — poisi pea ja õlad, kes ühe murdunud laua äärest kinni hoi-dis, kuid ülesse ronida ta ei saanud.

— „Laske mind läbi! Seal on mu vend! Laske mind ometi läbi!“ hüüdis Harry meeltheites.

Kuid sillavaht seisis ukse ees ja ei lasknud kedagi läbi. Aga sillavahi jal-gade ja värava tulba vahelt puges üks väike poiss läbi ja jooksis sillale. See oli Villu.

— „Hoi, Richard! Roni üles!“ hüüdis ta.

— „Ei või! Anna mulle kätt.“

Koha kõrval, kus Richard lauast kin-ni hoidis, asus laternapost. Ettevaat-likult mööda pinke roomates jõudis Villu postini ja võttis ühe käega ta ümber ning ulatas teise käe Richardile.

— „Noh! Tõmba ennast üles!“

Laternapost hakkas aga kahekordse raskuse all vette vajuma. — „Pidage! Ma viskan kõie!“ kuuldus kaldalt Harry hääl. Villu püüdis visatud lingu kinni ja sidus selle Richardile ümber.

Kõrgemale ja kõrgemale tõusis Rich-ard, madalamale vajus Villu. Ta tundis, et laternatulp talle enam toeks ei ole ja laskis selle lahti ning haaras Richar-di jalgadest kinni — vast ehk pääste-takse mõlemad, aga võib olla?...

See mõte käis tal välgukiiruselt läbi pea, ning ta ütles naeratades: — Sa ei ole argpüks! — ning selle järele lasi ta Richardi jalad lahti.

Kuu aja pärast juhtusin sealsamast külast läbi minema. Kuid tee peal kuulsin, et küla saalis midagi iseäralikku on, mille peale ma omad sammud sinna poole juhtisin:

„Mis siin lahti on?“ — pärsin lähemaiseva inimese käest. — „Üks vahva skaut päästis arsti poja ja talle antakse nüüd autasu,“ vastas taat tasase häälega.

„Õnneliku juhtumise läbi“ luges arst saalis, „ei kukkunud vahva elupäästja mitte vette, vaid isesuguse parve peale, mis silla alumistest palkidest koos se-

sis. See parv sai küll lainte läbi ära uhutud, kuid veevool viis Villu lähemaiseva mootorpaadi juure, kus appiruttavad käed ta veest välja tõmbasid.“ Arst peatus ja vaatas liigutatult üle koosolijate. — „Olgu tähendatud“ jatkas ta, et kui poiss kaldale toodi, katsus ta skaudi seadust täita, mis käseb viilistada ja naeratada kui valus on.“

Siin kadus arsti hää rahva kiiduavaldusesse.

— „Pronks elupäästmise rist... hõbe taskukell pealkirjaga minu poolt... väike kingitus meie seltsilt, kui meie lugupidamisavaldus noorele kangelasele... kuulsin, ma veel läbi valusa vaimususe kära ning kiiduavalduste tormi.

Lõkjetule kolmas jutt.

„Scouting for boys“ järgi Kollane rebane

Ennem kui saad skaudiks tuleb sul sooritada algajana skaudi eksam. See on katse, et näha kas oled suuteline seda pala, mida hammustasid, „seedima“ ja kuidas meeldib sulle skautlemine. See ei ole raske ülesanne, ega ole ka midagi võimatut, liiategi kui juht oma abistava käega sinule kaasa aitab.

Need nõuded oleks: pead vähemalt 12 korda sünnipäevaks midagi kinki saanud olema, — juhul aga, kui sa polnud küllalt tubli poiss ja kingist ilma oled jäänud, siis aitab esialgu, et oled kaksteist aastat vana.

Kui sa tahad paugu pealt heaks skaudiks saada — siis pead kindlasti esimese käigu tegema sinna — kus räägitakse skaudi seadusist. Neid on meil tervelt kümme üks targem kui teine. Kui sa valetad — või ei räägi tõtt, kas või naljapärastki teed seda, ei täida sa skaudi esimest seadust, sest see ütleb: „Skaut räägib tõtt ja peab oma sõna.“ Teine seadus käseb aga meid truu olla isamaale, vanematele, juhatajatele ja seltsilistele. Ei olegi teisiti see mõeldav. Meie peame oma truudust üles näitama neile, — sest meie tahame sirguda tublideks eesti poisteks. Sa ei talita õieti — kui näed kedagi raske kandamiga ja ei aita teda, vaid tõttad edasi. Skaudi kolmas seadus ütleb, skaudi kohus on teistele kasulik olla ja neid aidata. Neljas skaudi seadus ütleb, et tuleb kõigi sõber olla ning vend igale skaudile. Vast oled seda juba isegi märganud. Kui tulid esmakordselt

skaudi koondusele — rinnus hirmutunne, sealt lahkudes aga võisid omale öelda, et see asi oli hoopis teisiti kui mõtlesid. Võõrastusest polnud juttugi — teised skaudid kohtlesid sind nii kui vana tuttavat. Tea, et sama pead ka sina tegema kui oled julge skaut. Kui sa tahad teiste skautide ja oma juhtide lugupidamist ärateenida, siis üks esimene tee on selleks — kui sa oled viisakas, vastutulelik ja tagasihoidlik, nii kui ütleb viies skaudi seadus. Kui sa oled sõber oma kaaslastega ja seltsilistega, siis tea, et skaut on kuenda seaduse põhjal sõber ka loomade, lindude ja muu loodusega. Skaut ei tapa ega piina loomi ega linde, ei murra asjata puid ja oksa — vastasel korral ei saa ta täita kuendat seadust. Seitsmes seadus ütleb, et peame oma vanemate ja juhatajate käskle täitma ja ega see teisiti saakski olla. Nad on ju vanemad ja targemad ja kindlasti teevad kõik, et meist sirguksid tublid poisid. Mida ka ei teeks — olgu ta raske või kerge, — teeme rõõmsa meeleoluga ja iga tühise asja pärast ei hakka meeltheitma — sest skaudi kaheksas seadus ütleb: „Skaut on rõõmus, ega heida ialgi meelt. Et elus läbi sammuda mehiselt — pead olema kokkuhoidlik — kuid mitte ükski rahaga, vaid ka ajaga, oma jõuga jne. ja tea, et visadus viib sihile. Kümnes seadus paneb neile kõigile krooni pähe — ta on kõige raskem täita, — sest ta ütleb: „Skaut on puhas mõttes, sõnas ja teos.“ Paljud vanad

skaudid just algavad selle viimase seadusega pihta, sest raskused tuleb kõige esmalt võita.

Kümnele seadusele lisaks on veel kolm raudset seadust, esimene neist ütleb, et skaut on hoolas õppija. Ega sa ometi taha sest huvitavast skaudimängust maha jääda — kui nii — siis pinguta veidi, sest skaut võib olla ainult see poiss, kes hoolas õppija. Teine ütleb meile, et skaut ei suitseta ja kolmas — skaut on karske. Nende kahe viimase kohta on selgitus vist ülearune, sest ega sa ometi taha kasvada sääraks poisiks — kes on kehv spordiväljal, laagris, matkal ja mujal. Tea, iga ¼ alkoholi ja nikotiini mõjub sinu tagajärgedele.

Kui oled tutvunud skaudi seadustega, need päheõppinud ja isegi katsetanud — siis sammume edasi ja vaatame millised skaudipoisi kombid on. Olla virk ja erk, täita korralikult skaudi seadusi, kõik see on leheb sinu kombeist. Kui oled harjunud hommikuti voodis vedelema ja ülestõusmist ikka minutite kaupa edasi lükkama — siis võid päris kindel olla, et harjutad endale halva kombe — ka teisi asju minutite, vast isegi tundide kaupa edasi lükkama. Sa ei ole korralik skaut, kui ei kanna ise hoolt oma magamisaseme eest — vaid lased seda teistel teha, vast isegi oma emal. Temal on tegemist nii kui nii juba. Katsu talle abiks olla neis piasiasjaski.

Raske on meil kümnendat seadust täita, kui meie ei pese end hoollega, mitte unustades kaela, kõrvu ja hambaid — nagu ütlevad meile skaudi kombid. Et sirguksid sirgeks eesti poisiks — istu sirgelt ja ära käi küürus. Kui tahad näha oma töö tulemusi, „Naera kui valus ja vilista kui raske“ — katsu seda enda juures maksmata panna — sa näed selle suurt mõju. Kus sa ka ei liiguks, tea, et igal pool otsustatakse sind sinu käitumise järgi. — Gentleman on viisakas ja lahke igatühe vastu. Kui sa tahad täita kaheksandat seadust — s.o. rõõmus olla — tee igapäev vähemalt üks häätegu — olgu siis su kaasanimeste või loomade vastu. Et see sul alati meeles seisaks — selleks seo kaelarätiku nurka sõlm ja ava vaid siis, kui oled hääteo teinud.

Lisaks neile on Suurjuht kirjutanud

meile veel kümme käsku ja need kõlavad nii:

1. Ära oota kaasanimestelt midagi, vaid anna neile mis võid.
2. Ela isamaale ja inimkonnale, ole sõbraks kõigile.
3. Ole suuremeelne vaeste ning nõrkade kaitaja ja aususe kartmata poolehoidja.
4. Karasta keha ning vaimu, terita mõistust.
5. Sinu tahtmine olgu kui pingul vibu.
6. Hävita kurja ilmas, kõige esiti aga eneses.
7. Sinu esimene mõte olgu kaaslaste, teine enese üle.
8. Kasva üles kui tugev tamm ja ära rooma maas kui vilets paju.
9. Ole homme parem, kui olid täna.
10. Kanna Jumalat südames ja pea meeles oma hüüdsõna „Ole valmis“.

Skaudi seadusi, kombeid ja käskke on Suurjuht meile kirjutanud oma suurtest kogemustest, võetud tegelikust elust. Siin ei ole midagi võimatut, need on määratud meie inimkonnale, eriti kasvavale noorsoole. Kui tahame olla truid järglased oma suurele juhile, kui tahame olla sama värsked ja nooruslikud kui tema praegu oma 76 a. vanuses — siis on vaid üks tee, täidame seda müda on Bi-Pii loonud — see on kasuks meie riigile — kasuks kogu inimkonnale. Et aga kõike seda jõuaksid täita — palu omale õnnistust Taevaisalt — nagu õpetab meile skaudi palve, õhtuti, „Armas Taevaisa aita, et oleksin homme parem, kui olin täna ja eila“ ja hommikul, „Armas Taevaisa, aita, et oleksin täna parem, kui olin eila.“ Taevaisa õnnistusega läheme edasi oma töö juurde.

Nagu juba eelpool mainisin, skaut on kõikide sõber — ja tavaliselt, nii sõpru kui tuttavaid kohates inimesed üksteist tervitavad. Loomulikult nooremad — tervitavad vanemaid, samuti mehed — naisi enim. Skaudi tervitus koosneb käe tõstmisest, olles katteta — öla kõrgusele, peakattes aga — tõstetakse käsi peakatte ääre juurde. Tervitus koosneb kolme sõrme tõstmisest, millest esimene sõrm tuletab meelde truudust isamaale, teine skaudi häätigusid ja kolmas skaudi seadustest, käskudest ja kommetest kinnipidamist. Pöial — on vajatud väiksele sõrmele — mis tuletagu meelde, et tugevam (pöial) kaitseb nõrge-

mat (väike sõrm). Meil on mõnel pool välja kujunenud kolm tervitusviisi. Pool tervitus, käe tõstmine õla kõrgusele, täis tervitus, käetõstmine peakatte juurde, ja suur tervitus, käsi sirutatud ette ülesse, mida tarvitatakse laagris lipu tervituseks, või seistes spaleeris — sellest läbi sammuva isiku tervituseks. Tervitust käsitletakse mitte üksi oma tuttavate ja sõprade tervitamiseks, vaid iga skaut tervitab riigi ja väeosa lippu, või organisatsioonide pealippe, samuti matuste rongide möödumisel või riigihümni — mängimise — laulmise korral. Iga skaut teadku, et hümn ja riigi lipp — on riigi pühadus — ning neid koheldatagu vääriliselt. Meie kaunil rahvuslipul on ilus tähendus, sinise taeva all, musta mulla peal, kõnnib süütu eestlane.

Skaudi hüüdsõna „Ole valmis“ — millele vastatakse „Alati valmis!“ kohustab meid seda olema tõsiselt. Peame valmis olema igas olukorras — selleks algab meie õping skaudi eksamiga ja lõpeb kord I-järguga. Palju tuleb õppida ja harjutada, et kõike tarvilikku omda.

Kui sa ei taha just häbisse jääda — mõne laagriskäia kõrval — siis tuleb sul ära õppida esialgu 4 sõlme sidumist — see on surmasõlm, see peab aga ka nii kindel olema — kui juba ta nimigi. — Siis seasõrg, kalamehe-sõlm ja liuglev aas — ning lisaks sellele tuleb teada milleks neid sõlmi tarvis läheb. Ära jäta kahe kõrva vahele juhi seletusi sõlmede käsitlemise kohta. Nüüd oled juba omanud nii palju skaudi oskusi, et ei läbegi paigal seista ja kipud vägisi kõiki kohe tegema. Skaudiseadus käseb sul abiks olla kaasanimestele — oma emale. Suure rutuga, kui olid emakesel parajasti ametis puid lõhkumas, leiad äkki, et oled end veristanud ja kui sa ise ei oska seda kinni siduda pead emakest tülitama ja paluma, et ta su verist haava seoks. Skaudi poiss peab aga ise sellega toime tulema. Kõige pealt teadku, et haavaga tuleb puhtalt ümber käia — ja siis mida sinna peale panna ja kuidas seda siduda. Kui juhtub pea valutama j.n.e., mis siis teha?

Juhtub aga, et salk võtab sind ühes — matkale või laagrisse — et sa ei peaks suu-ammuli vahtima jääma, kui su sõbrad midagi maal peale joonistavad — siis uuri väiksest, „Miku“ (see on meie vana skautjuhi käsiraamat) raama-

tust järgi — kuidas välja näevad skautide teeaärsed märgid.

Ühel päeval võid äkki pigisse jääda — kui salga juht annab sulle kirja rühma juhile viimiseks — ja sa ei tea kus ta elab — või veel hullem, ei tea kes ta ongi. Muretse juba aegsasti väike märkmik ja märgi sinna sisse, kus elab sinu salga, rühma ja maleva juht. Täbarasse olukorda võid samuti sattuda rühma koondusel — näed seal kedagi kõvasti askeldamas ja arvad, et see ongi su rühma juht. Hiljem aga selgub, et see oli hoopis vanem skaut. Pane kord hoolega tähele nende tunnuseid. Vasakul taskupöönal — kel on üks hõbepael on salga juhi abi, kaks hõbepaela salga juht ise, kolm hõbepaela vanemskaut, üks kuldpaal rühma juhi abi, kaks sama-sugust rühma juht, kuid kolme kuldpaelaga mees on su „vana ise“, nimelt maleva juht. On aga mõnel säärasel isikul ümber vasaku õla punane nõör, siis on ta noorem skautmaster, kuid valge samasuguse paelaga skautmaster. Soo, — nüüd, kui juba kõike oled näinud, kuulnud ja õppinud, tulebki päev, et astud ette eksami andmiseks. Ära aga „verest“ ära mine — ega see asi polegi nii hull. Peaasi julgus. Kui sinu käest küsitakse, vasta püsti seistes selge häälega — anna neile küsijaile mõista, et oled juba vana vilunud skaut. Oled eksami sooritanud, muidugi teed seda nii hästi, et saad cum laude — tuleb sul anda terve rühma ees pühalik töötus. Igas rühmas on see isemoodi, kuid enamikus rühmades on see samuti kui mina andsin. S.o. rühm rivistatakse hobuseraua kujuliselt — keskel on riigi ja rühma lipp. Ees laud — millel põlevad küünlad — nii palju kui rühmas liikmeid. Sama arv süütamata küünlaid — kui palju töötuseandjaid — nende kõrval kaelasimed.

Rühma juht käseb salga juhil algaja ette kutsuda. Salga juht koos sinuga läheb rühma juhi juurde ning taetab talle: „Rühma juht, Karusalga algaja see ja see soovib, et teda rühma vastu võetakse täieõiguslikuks liikmeks.

Rühma juht paneb sulle mõningad küsimused ette näit. „Kas tunned skaudi seadusi“ — millele vastad „ja.“

„Kas võin usaldada sinu aule?“ millele vastad „ja“ jne.

On küsimused läbi — käseb rühma juht anda sul töötus. Sa laskud vasakule põlvele, teed skaudi suur tervituse lip-pude poole — (samal ajal teeb seda ko-

gu rühm) ja annad skaudi pühaliku töotuse, mis kõlab nii: „Kinnitades ausõnaga, annan pühaliku töotuse kõike teha mis minu võimuses, et täita oma kohut Jumala ja Eesti isamaa vastu, igal ajal hääd teha ligimesele, truuks jääda skaudi seadustele, ning nende järgi talitada.“ Oled seda teinud tõused püsti.

Rühma juht ütleb sulle: „Jään lootma sinu au peale, et täidad antud töötust“ ja seob sulle rätiku kaela, samal ajal abijuht süütab sinu küünla põlema. Rühma juht annab sulle vasaku käe — sina samuti, sest kõik skaudid on sõbrad — ja vasaku käe tervitus tuleb südame poolt. Selle järele teed sa ümber pöörde ja tervitad rühma tervitusega. Rühma juht annab käsu salga juhile: „Karusalga juht, vii skaut (sinu nimi) oma kohale.“ Ja sest momentist oled sa täieõigusline rühma liige — ja kogu skaudipere liige, sa võid kanda skaudi vormi

ja mis kõige tähtsam skaudimärki — mis kujutab liilia õit. Liiliaõis on valge — skaudi südametunnistus — kombend olgu sama valged — puhtad. Liilia kahel nurgal on kaks tähekest, need tähendavad skaudi kaht erksat silma, mis igale poole näevad — liilia keskelt läheb läbi nool — mis kujutab kompassi nõela — s.o. skaut on teejuht — mitte ükski teejuht eksinuile — maanteel või tänaval — vaid ka neile, kes on eksinud eluteel — seda märka aga kõige esmalt enda juures. Liilia all on lint, mille hüüdsõna: „Ole valmis!“ — See kujutab skaudi naeratavat huult — pea meeles — et naeratusega võidab kõik — isegi kurjuse. Nende kogemustega astu skaudi ellu ja tööta veel kord enesele, et tahad saada hääks ja tubliks skaudiks — auks Eestile.

Selleks ole valmis!

Tallinna malevast.

Emadepäev möödus suurejoonelisel. Laupäeva õhtul 2. detsembril oli jumalateenistus ja pühapäeval 3. detsembril. Realkooli ruumis pidulik koosviibimine. Juba pool tundi enne algust olid kõik istekohad emasid täis. Veel kord oli see tõenduseks, et Emadepäeva pidustusi peame edaspidi korraldama Eesti kontserisajalis — mis ajasama suurem saal Tallinnas. Pidustused õnnestusid igakülgsesti hästi. Emadepäeva puhul oli korraldatud ka suurem gaid- ja skauttööde näitus — avarais Punase Risti ruumes.

Nädal hiljem korraldati Emadepäeva pidustusi maa rühmades, Pahlklast ja Kohilas. Linnast sõitis sel puhul malevast ligi 30 tegelast kohale. Kaasas näitlejad, orkester ja muud kanged asjamehi. Ka seal võis konstateerida, et skautide ettevõtted leiavad sooja vastuvõttu.

Maleva puhkpillide orkester töötab edukalt. Esimene tuleproov — oli Emadepäeval — kus orkester oma osaga hülgavalt hakkama sai.

Vanemate tegelaste õhtu korraldati möödunud aasta lõpupoolel. Olid ilmunud E.P.R. Peavalitsuse ja skaudi

Sõprade Seltsi juhatusel liikmed ning skautjuhid, klaasi tee juures möödus õhtu sõbralikus ja elavas vestluses.

Juhtide kooli teoreetiline osa on lõppemas. Järgnevad praktiline osa ja katsed.

Eeloleva aasta töökava koostamiseks istus Maleva Staap ja kõik masterid kaks laupäeva õhtut — kl. 9—2 öösi koos — kus põhjaliku kaalutluse järgi määrati kindlaks sihtjooned alatavaks aastaks. Neist otsusist on näha, et Maleva eeloleval aastal tahab veel aktiivsemalt tegutseda kui möödunud aastal. Maleva tegevuseaasta loosungiks on: „maleva liikmed ühe järgu võrra kõrgemale.“ Seks korraldatakse II — I järgu ja eriala eksamite kursusi.

Et iga skaut võiks näha oma skautlikku arenemist, seks maleva laseb trükkida individuaalseid tegevusraamatuid.

Kuna maleva staabil peale puht tegevuse korralduse veel lasub majandusliku ala korraldamine — siis koostati ka maleva eelarve — mis tasakaalus kr. 1500.

Aasta alul maleva asub julgelt ausa töö juurde teades, et üksmeel viib sihile.

25. jaanuaril lahkus meist, järgnedes Taevaisa kutsele

III jsk. **Eerik Uukkivi**

jättes leinama meid

Tallinna skaute ja hundipoegi.